

NIEMENSKI KURIER POLSKI

Orzeszkowej 13 tel. 166
Redakcja otwarta od 12-11-3-6
Administracja 10-11-4-6
Prenumerata miesięcznie zł. 4.
z odnośnikiem i przes. poczt. 4 zł. 50gr.

№ 51 Rok I.
GRODNO
niedziela 21 września 1924 r.

OGŁOSZENIA: Za 1 wiersz m/m za kwartał 300 gr. Drobnie za wyraz 10 gr. Dla poszukujących pracy 5 gr. za wyraz. Miesięczne p/g umowy. Dla ogłoszeń układ strony 5-mio szpaltowy. Każda nowa podwyżka taryfy ogłoszenna w nagłówku, obowiązuje wszystkie już przyjęte za miesiąc bez uprzedniego zawiadomienia.

W sali przy ul. Hoovera № 6 (dawnej Iwanowska) będzie wystawiona ciekawa kolekcja wzorów, otrzymanych z powrotem ze Lwowa, gdzie były prezentowane na Targach Wschodnich i osiągnęły tam olbrzymie powodzenie.

Połowa wpływów z tej wystawy przeznaczają się na rzecz miejscowej Ligi Obrony Powietrznej Państwa, połowa zaś na rzecz dziecięcych m. Grodna.
Cena wejściowa 1 zł.

W związku z 25-leciem założenia

NIEMENSKIEJ FABRYKI

— w Grodnie. —

Dyrekcja Fabryki powzięła zamiar zapoznać publiczność m. Grodna z produkcją Fabryki, która winna zaciekać amatorów sztuki. Wystawa otwarta od 20-go do 26-go b. u.

Sala prezentacji będzie otwarta dla publiczności codziennie od godziny 5-ej do 11-ej wieczorem. W niedzielę cały dzień od 10 rano do 11 wieczorem.

UWAGA! W razie życzenia któregośkolwiek z widzów nabycia niektórych wyrobów Fabryki, to takowe, o ile okazały się gotowe na składzie, będą sprzedawane po cenach fabrycznych z doliczeniem 10% na rzecz wymienionych wyżej instytucji.

Uroczystość otwarcia wystawy Pszczelniczo-ogrodniczej

W piątek o godz. 11 rano dokonano otwarcia wystawy Pszczelniczo-ogrodniczej na terytorjum letniej „Muzy”.

Z punktu widzenia bezstronnego widza — patrzącego oczami przeciętnego wystawowego gościa, który słysząc o mającej się otworzyć wystawie ostrzył swoją ciekawość od dłuższego czasu i szedł do lokalu dawnej Muzy z pewnym wytworzonym silą własnej wyobraźni obrazem, to przyznać należy, że wystawa tegoroczna nie odpowiedziała w całej pełni pokładanym w niej nadziejom. Komitet, otwierając wystawę z zadeklarowanych eksponatów, zdawał sobie aż nadto dobrze sprawę że daje nie w takich rozmiarach jakichby być powinien gdyby możliwość dorównywała jego chęciom. Organizatorzy widząc że wysiłki ich idące do pewnego stopnia na marne i agitacja nie zdobywa tylu terenów jak należało by się spodziewać, mogli byli być jedynie nie robić pokazu z posiadanych eksponatów, nie obciążając narażać się na mniej lub więcej niezasadne krytyki, lecz wtedy postąpili by źle i niczem Stefanowska swą usprawiedliwić by nie potrafili. Ostre krytyki, wygłaszane przez niektórych zwiedzających, do wódz jedynie naszej narodzonej zdolności krytykowania dla zasady i wiecznego niezadowolenia ze wszystkich poczyniń, w jakimkolwiek bądź kierunku przedsięwziętych. W naszych warunkach a normalnych i pod każdym względem ciężkich wydając sąd o poczynińkach w każdej dziedzinie trzeba

koniecznie brać za podstawę nie rezultaty lecz skalę intencji dobrej woli, pracy i zabiegów, jakie w urzeczywistnienie przedsięwzięcia włożone zostały. Jeżeli z tego punktu spojrzymy na jakiegokolwiek przedsięwzięcie, to krytyka nasza zanim stanie się kamieniem potępienia postara się w pierw zbadać przyczyny niepowodzenia, a wtedy w 99 wypadkach na 100 okaże się że krytyczny kamień potępienia zamienić należy na wonną wieńców kwiecistych, z których spleciony wieńców włożył należy na głowy twórców i wykonawców dzieła.

Tegoroczna wystawa bezwzględnie skromniej się przedstawia od zeszłorocznej, choć niektóre działy nadwrót lepiej są reprezentowane. Poza tem przybyły nowe działy, których nie widzieliśmy zupełnie na zeszłorocznej wystawie.

Najmniejszą reprezentacją jest dział warzywnictwa, który na ubiegłej wystawie zajmował dominujące miejsce oraz dział owocarstwa również nader skąpo zasilony.

Co do pierwszego, to na skromne jego stanowisko wpłynął tegoroczny ogólny kryzys w warzywnictwie, owoce zaś miejscami słabo obrodziły, miejscami, jak np. po tamtej stronie Niemna, wyniszczone zostały przez grad.

Pozatem na słabą reprezentację tych działów wpłynął absolutny brak eksponatów średniej i drobnej własności rolnej, która (czemu dziwić się nie można) nie zupełnie jeszcze docenia ideowość tych spraw i o ile chce coś zdziałać w tym

kierunku, to rada by widzieć namacalne rezultaty swojej współpracy w postaci zachęcających na przyszłość, a wyrażających dowód uznania za przeszłość dyplomów i nagród.

Tu tkwi lwią część przyczyny niepowodzenia agitacji, bowiem ludność wiejska czuje się pokrzywdzoną i zawiedzioną nie otrzymawszy dotąd przyznanych wystawcom na zeszłorocznej wystawie nagród, które gotowe i podpisane leżą sobie spokojnie w biurku b. prezesa Kółek Rolniczych p. Morawskiego, który od dość dawna wyjechał z Grodna, klucz od owego feralego biurka złożywszy w Województwie.

Natomiast inne działy jak kwaciarstwo, pszczelarstwo, szkółki owocowych, maszyn, narzędzi rolniczych i ogrodowych znacznie zasobniej reprezentowane są w bieżącym roku. Poza tem wystawa urozmaiconą jest okazami, niemającymi bezpośredniego związku z działami zasadniczymi, wobec czego, prawie że jedno drugie wyrównywa, dając wzajem przy mniejszej ilości okazów większą różnorodność, nadającą pożądaną barwność wystawie.

Imponującą prezentację się pawilon (tak sobie pozwolimy nazwać) mieszczący przemysł rolny i fabryczny Kółek Stanisławowskich, oraz drugi, gdzie mieszczą się przeszłoroczne wyroby: tkackie fabryki w Łososinie pp. Jahołkowskiego i inż. Dzieżanowskiego, kart do gry firmy tułajskiej A. Łapin i S-owie, z drzewa wykonane przez głuchoniemych, z brązu Mirowskiego z Warszawy i wspaniałe biurko.

Szczególne uwagę poszczególnych działów damy w następnych numerach a obecnie powrócimy do samej uroczystości otwarcia.

Uroczystość piątkowa rozpoczęła

została przemówieniem prez. Tow. Rolniczego hr. Krasinskiego, który powitawszy zebranych przedstawicieli Rządu, Sejmu, Miasta i delegatów, zaznaczył ogromne znaczenie podobnych poczyniń zbrońców, przeprowadził analogię pomiędzy życiem i twórczą pracą pszczół i ludzi, wskazując na konieczność brania przykładu z tych rozumnych stworzeń w rządzeniu się i urządzaniu.

Następnie przemówił delegat warsz. Tow. Ogrodniczego p. Stanisław Schoenfeld, kładąc nacisk na konieczność kooptacji maksimum chętnych do pracy na polu ogrodnictwa, które w stosunku do gospodarstwa rolnego jako kółko, do wyrobu chleba powszedniego nazwał jubilerszozyną, tworzącą piękno i ozdobę życia. Wychodząc z założenia, że jedynie silna zbrońców akcja ma możliwość dania odpowiednich rezultatów, mówca wyraził nadzieję, że przyszłość instytucji otworem przed inicjatywą będzie płodną w rezultaty.

W końcu prezydent Stepiński wyraził podziękowanie i podziwił dla wysiłków Komitetu organizacyjnego i wykonawczego, podniósł zabiegi T. R. i niestrudzoną działalność prezesa hr. Krasinskiego i p. Mucca, podkreślając, że widomy spłendor tych rezultatów spada na miasto. Po przemówieniach p. Prezydentowa Stepińska przejęła słowo, aktem tym otwierając wystawę, którą z gromadzeni oglądali przy dźwiękach orkiestry 81 pp. p. Na otwarciu wystawy byli obecni Gen. L. Berbecki, Poseł K. Łaszkiewicz, Starosta K. Rogalski, Prezes R. Miejsk. Horbaczewski, Prezes G. U. Z. Łacziński, Inspektor szkoły Szulc, pułk. Wójtkiewicz oraz wiele osób z tut. społeczeństwa.

Wyjaśnienie faktu

Zjawila się w naszej redakcji a-kuszerka szpitali miejskiego p. Smirnowa i prosila nas a zaznaczenie nieiscislosci faktu podanego przez nas na skutak prosby kuratorki Patronatu p. Virionowej w № 42 pod tyt. „Fakt godny napietuwania“.

Chora, wedle slow p. Smirnowej, byla dokladnie zbadana, po uprzednim wykapaniu; objawow natychmiastowego rozwiazania nie bylo, samopoczucie zadawalajace, nie przeto nie zmuszalo do niedozownego pozostawienia jej w szpitalu.

Jak utrzymuje p. Smirnowa, na porzadku dziennym sa fakty zjawiania sie ciezarnych kobiet na rozwiazanie, ktore po zbadaniu pozostaja po 2-3 dni w szpitalu nie doczekawszy sie rezultatu wracaja do zwyklych zajec—rozwiązanie nastepuje dopiero po paru tygodniach.

Podobny wypadek mogli tutaj miec takze miejsce, przed rozpozciem bowiem objawow zblizajacego sie porodu, nie da sie ustalic co do godziny jego terminu.

P. Smirnowa odrzuca kategorycznie wszelkie podejrzenia o lekko-myślne lub lekcewazace traktowanie chorej ze wzgledu, ze jest ona wiezniem, bowiem dla p. S. w jej specjalnosci nie istnieja roznicie miedzy pacjentkami, w ktorych widzi jedynie cierpiace i potrzebujace pomocy.

Jednoczesnie Zarzad Szpitala informuje, ze na oddzial polozniczy przyjmowane sa chore z zastrzezeniem o niemoznosci odwiedzania takowych przez rodzine lub znajomych (tyczy sie to chorych, lezacych na salach ogolnych). Tego rodzaju traktowanie chorych jest poddyktowane wzgledami zdrowia; zeby uniknac mozliwosci przeniesienia chorobotworczych zarazkow i w ten sposob zabezpieczyc stan popotogowy od szarzen i zakazen.

Przy umieszczaniu chorych z wiazienia w celu odbycia potogu nie moze byc dopuszczalnym dla wzgledow wyzej przytoczonych dozór wiezienny na sali, co jest znów koniecznym ze wzgledu na osoby aresztowane. Zarzad Szpitala poinformowal zarzad wiazienia o powyższym, zaproponowal, ze o ile koniecznym jest odsyłanie aresztantek celem odbycia potogu do szpitala miejskiego, wykluczonem jest przebywanie dozorców lub dozorczyń na salach potogowych, a poniewaz szpital miejski nie rozporzadza dostateczna iloscia miejsc dla izolowania chorych w oddzielnych pokojach (szpital miejski posiada 10 lozek wewnetrznych i 9 polozniczych na ogolnych salach) wiec nie

moze przyjmowac pokojnie z wiazienia i lokowac ich w ogolnych izbach razem z osobami dozorujacymi. Jednoczesnie zaznaczamy, ze p. Virionowa prosila nas o zamieszczenie sprostowania, ze chora z wiazienia do szpitala byla przewieziona nie na wozku, lecz na resorowej bryczce, o czem p. Kuratorka byla niedokladnie poinformowana przez co i nas w blad wprowadzila

Samochód policyjny

Na ostatnim posiedzeniu magistrackim roztrzasano sprawe uchwalenia sumy na fundusz, potrzebny policji grodzieńskiej dla kupna polpancernego samochodu.

Wskaźnikiem istotnie ciezkich czasow jest fakt dyskutowania nad ta sprawa a co gorsza obcięcia do 50 proc. sumy proponowanej przez Magistrat na ten cel, w innych bowiem lepszych finansowo czasach sumę 1000 zł. uchwalono by napewno bez dyskusji, ktorej sprawa ta mogla by podlegac jedynie w tym wydadku, gdyby kwestja szla o kupno przez miasto auta dla potrzeb policji, jak to podal „Grodner Moment“ nie zaś o przylozenie własnej cegielki do budowy gmachu, który sie juz wykończa i gdzie jedynie chodzilo o honor miasta, ktorego funduszow w tej zbiorowej akcji zabraknac nie powinno. Byly sluszne glosy, przypominajace R. M. sprawe funduszu na aeroplan, jednak to jedno drugiemu nie przeszkadza, przeciwnie, jezeli miasto myśli o posiadaniu własnego samolotu, to tembardziej powinno sie przylozyc do posiadania w miescie policyjnego samochodu, stojacego zawze na uslugi zarówno miasta jak i calego powiatu.

Poruszana byla kwestja moznosci otrzymania na kazde zawołanie auta wojskowego. Jakkolwiek badz wiadomem jest, ze wojsko da zawze i chętnie i ile moze, jednak nie ulega najmniejszej watpliwosci, ze co innego jest zazadac auto wojskowe droga oficjalna a co innego zakrecic korbę własnego auta.

KRONIKA

Teatr Miejski

Dzisiaj w niedziele „Pierścień z szafirem“ z udzialem pp. Piaskowskiej, Puchniewskiej, Malinowskiego i Rembosza. Jutro wznowienie świetnej sztuki Maeterlincka „Burmistrz Stylmoudu“, która przed dwoma laty grana na naszej scenie cieszyła

się wielkiem i zaslužonym powodzeniem. Z poprzednich wykonawców w roli tytułowej pozostal p. Dąbrowski, oraz p. Skąpski i Kidawka, rolę Belit wykona p. Cieszkowska, Ottona—p. Sulima, Klauza—p. Wzorczykowski.

Znakomity autor belgijski w szeregu wstazajacych scen—dal jeden z welu epizodow wielkiej wojny, najscie prusakow na cichą, sloneczną neutralną Belgję.

W próbach „Syn z Ameryki“ Vebra i Gerbidona.

Eden

Połączenie wysokiej sztuki akrobacyjnej z olśniewającym przepychem życia bogatej finansjerjy znalazlo ucielesnienie we wspaniałym filmie „Piekielny Karnawał“ z Harry Peelem, który jako ulubieniec publiczności, sciaga do kina tłumy żądnych oglądania jego nadzwyczajnych przygod.

Nadzwyczajne ogólne zebranie członków Czerw. Krzyża

odbedzie się dn. 3 paźdz. w piątek o godz. 8 w lokalu Macierzy ul. Orzeszkowej 15. Początek o godz. 6-ej w razie braku quorum, nastepne o godz. 7-mej uważane będzie za prawomocne.

Porządek obrad:

1. Zagajenie,
2. Wybór przewodniczącego Zebrania.
3. Reorganizacja działalności towarzystwa oparta na współpracy z wojskowoscia (ref. Dr. Rupp).
4. Ogólny zarys półrocznej działalności.
5. Skompletowanie Zarządu do borem nowych członków.
6. Wolne wnioski.

Sprawozdanie Kasy Chorych w Grodnie

za m-c Sierpień 1924 r.
Stan liczebny członków kasy chorych w Grodnie w dniu 31 sierpnia 1924 r. wynosi:

Członków 2642, członków rodzin 3758 — razem 6400.

Udziałono porad lekarskich w/g specjalności:

Chor. wewnetrz. i dzieciinne	308 porad.
chirurgicz.	144
„ kobiece	18
„ weneryczne i skórne	37
„ oczne	39
„ uszne, gardła, nosa	19
„ zębów (dentystyczne)	448
Wizyt na miescie	170

Razem 1183 porady

W szpitalach leczono 5 osób, zmarlo 2. Z zasiłków pieniężnych i świadczeń w naturze (sztuczne zęby, pasy rupturowe, okulary) korzystalo 36 osób.

Zarzad Kasy.

D-ta M. ARKIN

powrócił

Choroby zębów

i zęby sztuczne

Przyjmuje od 9-3 i od 5-7
Grodno, ul. Bankowa № 1, róg
Policyjnej

Nowootworzona polska pracownia ubiorow damskich, kolder i bielizny pod kierownictwem W. Przedpełskiej i Ady Buszówny ul. Piłsudskiego 6 m. 13. 3/3

Wystawa Pszczelniczo-Ogrodnicza w Łetniej Muzeum otwarta

TEATR MIEJSKI

We srode dnia 24 wrzesnia 1924 r.

Jedyny raz wystapi

LUCY MESSAL

gwiazda operetki światowej slawy

pierwszy amant oper.

„Nowosci“

Bolesław Mierzejewski

pierwszy komik teatru

Gzestaw Kaden

„Nowosci“

Przy fortepianie Marjan Rudnicki.

Bilety do nabycia u Ibarskiego.

Kino LIRA

Dzisiaj

WIOSENNE PORYWY

W-g słynnej pow.

Turgieniewa

p. t. Wiosenne Wody

Dramat zyciowy—w rolach

OSIP RUSICZ

i slynna gwiazda ekranowa

Diana Karenne

główn. ulubieniec publiczności

Nad program: Widoki miasta GRODNO z natury.

Genialny niezrównany faworyt płci pięknej

HARRY PEEL

w 10 akt. dramacie o silnem napięciu demonstrowanym w jednym programie p. t.

PIEKIELNY KARNAWAŁ

Ceny miejsc od 1 złotego dla dorosłych.

Kino EDEN

Dzisiaj